

De metaal schaaftbank

Toen ik op de ambachtsschool zat, was de conventionele draaibank maar ook de schaaftbank een onderdeel van de praktijk opleiding.

Met de kleine maar veelzijdige 3 in 1 draai, frees en boor combinatie bank in mijn werkplaats was ik al een heel gelukkige machinist maar de behoefte aan een schaaftbank groeide bij elk werkstuk.

Op een gelukkige dag vond ik een advertentie op marktplaats van een (merk onbekend) schaaftbankje wat net in de maat en gewichts categorie viel die ik zocht. Na enige onderhandeling met de verkoper ben ik samen met mijn technische vriend Koen op pad gegaan en het bankje in Koen zijn betrouwbare Citroën geladen.

Alles leek redelijk te repareren en onder de dikke lagen verf kwam een hoop gaaf gietwerk te voorschijn. Helaas geen enkele indicatie van een merk, serienummer of herkomst.

De ingewanden aan assen en tandwielen, de slede en al het draaiende werk in redelijke staat.

Na heel veel zoeken op internet en vooral plaatjes van shapers bekijken kwam ik plots op een Tsjechische advertentie site terecht waar een exact gelijke machine werd aangeboden en ook het merk en type bij vermeld werd. Het merk was **TOS en het type HO 20** de leeftijd rond 1956 het land van herkomst Tsjechië

De machine heb ik helemaal zorgvuldig uit elkaar gehaald, alle gietijzeren delen in de primer en in de lak gezet, het gehele mechaniek van de taferverplaatsing opnieuw gemaakt inclusief de prachtige draai-handels en het tandwiel dat de tafel automatisch verplaatst.

Via internet heb ik ook foto's kunnen krijgen van het merkplaatje en het toerental plaatje beide heb ik via koper etsen kunnen namaken zodat er weer echte platen op de machine zitten.

Een van de grotere problemen was dat de originele elektromotor alleen geschikt was voor krachtstroom en in mijn werkplaatsje beschik ik slechts over de gangbare 220v.

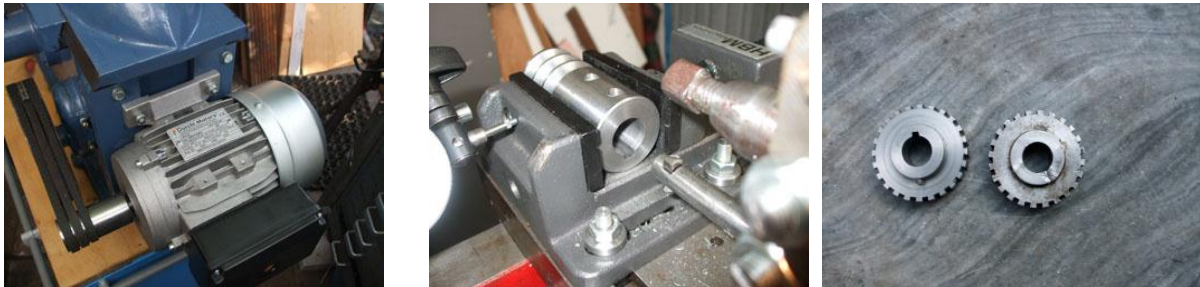
Een 220 motor was in dit vermogen geen probleem maar om aan het zelfde mooie langzame toerental te komen moest ik een hele kleine pulley draaien.

De aller eerste schaaflus was dus om een spiebaan in de pulley te maken voor de nieuwe motor, maar hoe doe je dat zonder motor?

Ik heb een slinger op het aandrijf wiel gemonteerd en de eerste prachtige spiebaan met een zelfgemaakte beitel met de hand als een draaiorgelman gestoken.

Ik heb nu al enige jaren plezier van dit geweldige bankje, laatst heb ik de mogelijkheden nog weer uitgebreid met een zaagbeugel zodat ik nu ook een zaagbank heb.

Ik kan iedere metaal liefhebber een schaafbankje aanbevelen.

Peter Hogenboom peterh@ziggo.nl